

'Voguing': ¿ball dels 90?

Malcom McLaren, després de triomfar als 70 amb el *punk* i als 80 amb el *break-dance*, ho intenta de nou amb el *voguing*, una nova forma de moure el cos.

La tendència de recolzar els nous ritmes musicals en nous moviments de ball pareix ser ja una mica vella. Tots recordem aquell jove sureny que amb el pseudònim d'Elvis Presley, una guitarra acústica i els seus moviments de malucs, va revoltar tota una generació i va canviar la història musical del segle XX. Ell va crear una nova forma de viure, però sobretot una nova forma de ballar com a expressió de la rebel·lia amagada dins les ànimes de la joventut de tots els temps.

Amb el pas dels anys se succeïren els canvis dins del món de les sonoritats i de les formes de moure el cos. Fins i tot, alguns d'ells feien competicions per a saber qui era el millor a la pista de ball en qualsevol estil. En aquest darrer terç de segle tres han estat els fenòmens més revolucionaris dins del *show-business* sonor: el *punk*, el *break-dance* i, ja a les acaballes dels vuitanta, el *house*.

Si volem trobar un personatge que tinga alguna cosa a veure amb tots aquests moviments, és Malcom McLaren. Aquest novaiorquèès pèl-roig va ser el descobridor d'aquell famós grup conegut com els Sex Pistols. Ell va ser el creador dels seus provocadors lemes basats en la desconfiança de tota classe de futur, viure de pressa el present i deixar un cadàver bonic a la mort. I va ser, també, qui a mitjan anys vuitanta inventà el *scratch*, una nou costum de punxar discos consistent a acompanyar els vinils amb paraules i entremaliadures entre els seus solcs. Una mo-

da que canvià les emissores de ràdio i les discoteques de tot el món, al temps que va dur a la fama molts *discjockeys* que fins aleshores s'havien dedicat a l'anònima feina de ficar música des de les seues cabines de treball.

McLaren va amanir aquests dos grans ritmes musicals amb el *pogo* i el *break-dance*, els seus moviments de ball emblemàtics. El primer, fer una sèrie d'empentes i rebotades agressives entre un grup d'amics del *punk*. El segon era tot el contrari, una dansa solitària i individualista on primaven les agitacions entretallades imitant els desplaçaments sonors avant i arriere característics del *scratch*. Ara, McLaren s'ha inventat el *voguing*, un nou corrent que potser arribarà a ser tan important, i rendible, com els anteriors. El *voguing*, quan encara no estava batejat, era un tipus de dansa que es practicava dins del Nova York més soterrat. Tan marginal que gairebé ningú en coneixia de l'existència. Originàriament era un ball massa negre per als clubs comercials. Massa negre, massa llatí i potser massa gai. De colp i volta, però, Malcom McLaren, per raons encara desconegudes, se'n va assabentar. El novaiorquèès hi va veure la nova tendència que estaven buscant els blancs anglosaxons per a omplir de vida les seues avorrides festes. Ha reconverit l'original ball afegint-li l'esperit combatiu del *pogo* i el culte a la individualitat del *break-dance*. Per a coronar el seu invent, a Malcom, coneixedor del gust dels seus compatrio-

tes per les etiquetes, només li faltava trobar un nom per al seu invent. McLaren, fanàtic de la revista *Vogue*, entre altres raons perquè la seua actual companya és una reconeguda ex-model d'aquest *magazine* d'alta costura, fullejant-la un dia hi trobà l'etiqueta que desesperadament cercava: *voguing*. Un nom elitista pel seu origen i amb prou reminiscències europees per a atraure el gran públic nord-americà.

Havia nascut el *voguing*. McLaren ja tenia a les seues mans la seua nova joguina. Ara calia promoure el *voguing* amb un suport sonor.

Aquest final de mil·lenni ha començat amb la mitificació de tot allò que signifiqui ball. La música que domina actualment les pistes de moltes discoteques occidentals du el nom de *house*. Els seus principis els trobem, sobretot, en la renovació psíquedèlica de temes que foren èxit fa temps. McLaren coneix tots els mesenteris del *house* i se n'ha aprofitat per a crear el suport musical del *voguing*.

Tot va sorgir el darrer any amb la col·laboració de McLaren amb Mark Moore, famós productor i *discjockey*, i Bootsy Collins, un del millors baixos de *jazz* americà. Com a resultat d'aquesta col·laboració es va crear *Waltz Darling*. Un disc on el novaiorquèès segueix el mateix mètode del seu anterior *Fans*, previst per a estrenar-se en forma d'òpera-*rap* pròximament. En aquest treball conjuga la música de la famosa *Madama Butterfly* de Puccini amb sons i veus prò-

pies del moviment *rap*. Ara, el seu *Waltz Darling*, promogut com *Strauss fent House*, mescla l'arxi-coneguda cantarella del *Danubi blau* amb les lletres i la parafernàlia dominant del *house*. Combinació que du el nom de *House of Blue Danube*. L'altre gran tema de disc, *Deep in Vogue*, pensat per a ocupar els primers llocs de les llistes comercials, fa furor dins de certs ambients novaiorquesos. A més, dóna nom a un dels grups més característics de la nova proposta estètica musical. C. Monty, periodista musical valencià, opina que *Deep in Vogue* té una agradable melodia, però l'efecte del conjunt es més aviat fred. McLaren és a voltes graciós i astut, però incapaç de provocar emocions reals. Quan McLaren entona les infantils lletres amb la seua horrorosa veu, la seua barra es torna massa evident. Ell sap que no pot cantar i que les seues lletres són horribles, però sap que la gent compra tot el que ix de la seua factoria perquè és molt divertit. Monty s'inclou entre els que pensen que el *voguing* no és més que un ball i que aquesta vegada McLaren sols intenta pujar al carro del moviment *house*, però el *voguing* té molt de clàssic ja inventat i no res de nou.

Tot i això, el nou caprici del novaiorquèès funciona molt bé dins dels clubs avantguardistes de la seua ciutat. El *voguing* està convertint-se en una autèntica revolta que provoca que moltes sales canvien el seu nom pels de les *boutiques* i revistes europees més importants dins

del món internacional de la moda. Al voltant de la seua implantació al nostre país, J. Albi, *discojockey* d'un conegut local valencià, prediu que no serà massa gran perquè al nostre país no tenim la mateixa infraestructura de *club* que als Estats Units i perquè estem més influïts pel que ocorre a la Gran Bretanya.

El *voguing* ha passat a ser un més del nombrosos balls que es practiquen a Nova York. Des de principis d'estiu se celebren competicions i

festes totalment dedicades a ell. ¿Quina és l'expressió física, la part més important del *voguing*? Esther Grech, coreògrafa i ballarina, ens explica com *voguejar*: "Comenceu a caminar com si estigueru a la pasarel·la d'una desfilada de modes, després seguïu amb un sèrie de moviments combinats de braços i mans -principalment davant i darrere del cap- acompanyats per poses fixes com si fóreu un model internacional, i ja està, ja ho has fet tot".

Els paràmetres per a mesurar l'èxit en aquests concursos són dictats per la roba i les poses dels models del *magazine* parisenc *Vogue*.

De vegades el *voguing* sembla flamenco. Al principi, la seua dificultat et pot parar els peus a l'hora de *voguejar*. Tot i que, al menys segons Esther, al *voguing* no hi ha res que qualsevol no puga fer sense una mica de pràctica, perquè tot és fer postures, tot són expressions individuals. *Josep Fontana*

